

Th&#c p&#a Đ&# Thám cùng thu&#c h&# b&# Pháp bêu &# c&# Nhã Nam, B&#c Ninh đ&# th&# uy dân chúng.

B&# t danh: Đ&# Thám

H&#m thi&#ng Yên Th&#

N&# i sinh: Tiên L&#, H&#ng Yên, V&# t Nam

N&# i m&# t :Thái Nguyên, V&# t Nam

Ph&#c v&# :Kh&# i nghĩa Yên Th&#

N&#m t&# i ngũ: 1870-1913

Hoàng Hoa Thám (ch&# Hán: &#&#&; tên th&# t Tr&#&#ng Văn Thám &#&#, còn g&#i là Đ&# Thám &#&; H&#m thi&#ng Yên Th&# (1858 – 10 tháng 2 năm 1913) là ng&#&#i lãnh đ&#o cu&#c Kh&# i nghĩa Yên Th&# ch&#ng Pháp (1885–1913).

Ti&#u s&#

Hoàng Hoa Thám h&#i còn bé tên là Tr&#&#ng Văn Nghĩa, quê &# làng D&# Ch&#, huy&#n Tiên L&#, t&#nh H&#ng Yên; sau di c&# lên S&#n Tây (Hà Tây), r&#i đ&#n Yên Th&# (B&#c Giang). B&# là Tr&#&#ng Văn Th&#n và m&# là L&#&#ng Th&# Minh. Sinh th&#i, b&# m&# Hoàng Hoa Thám đ&#u là nh&#ng ng&#&#i r&#t tr&#ng nghĩa khí; c&# hai ông bà đ&#u gia nh&#p cu&#c kh&# i nghĩa c&#a Nguy&#n Văn Nhàn Nùng Văn Vân &# S&#n Tây.

Năm 16 tu&#i, ông tham gia kh&# i nghĩa c&#a Đ&#i Tr&#n (1870-1875). Khi Pháp chi&#m B&#c Ninh (tháng 3 năm 1884) thì Hoàng Hoa Thám gia nh&#p nghĩa binh c&#a Tr&#n Quang Loan, lãnh binh B&#c Ninh. Năm 1885, ông tham gia kh&# i nghĩa c&#a Cai Kinh (Hoàng Đình Kinh) &# L&#ng Giang (1882-1888). Sau khi Cai Kinh ch&#t, ông đ&#ng d&#&#i c&# nghĩa L&#&#ng Văn N&#m (t&#c Đ&# N&#m) và tr&# thành m&#t t&#&#ng lĩnh có tài. Tháng 4 năm 1892, Đ&# N&#m b&# th&# h&# Đ&# S&#t sát h&#i và Hoàng Hoa Thám tr&# thành th&# lĩnh t&#i cao c&#a phong trào Yên Th&#. Đ&# Thám ti&#p t&#c ho&#t đ&#ng, l&#p căn c&# &# Yên Th&# và tr&# thành th&# lĩnh danh ti&#ng nh&#t c&#a phong trào nông dân ch&#ng Pháp v&#i bi&# t danh "H&#m x&#m Yên Th&#". Trong g&#n 30 năm lãnh đ&#o đã t&# ch&#c đánh nhi&#u tr&#n, tiêu bi&#u là các tr&#n &# thung lũng H&# Chu&#i (tháng 12 năm 1890) và Đ&#ng Hom (tháng 2 năm 1892).

Trong ba năm (1893-1895) quân Pháp đã tập trung lực lượng để đàn áp cuộc khởi nghĩa Yên Thế, Pháp không thể mở tấn công nào, tiếp tục duy trì bao vây tàn sát. Tay sai của Pháp là Lê Hoan cầm đầu đoàn quân, mở tấn công hàng, mở khác ra sức triệt hạ các xóm làng nổi nghĩa quân Yên Thế hoạt động.

Hoàng Hoa Thám buộc phải thu hút du kích tài tình đã tránh được mũi nhọn của quân Pháp và đã gây cho họ những tổn thất nặng nề. Nghĩa quân Yên Thế đã trở nên trở ngại không thể tiến bước. Đến Sốt... Thay vì chia thành phần tập trung phong trào Yên Thế, nên vào năm 1894, Pháp đã yêu cầu giải hòa, cắt nhượng cho nghĩa quân bốn tỉnh thu hút Yên Thế. Hoàng Hoa Thám cũng muốn tranh thủ thời gian để chuẩn bị thêm lực lượng, ông đồng ý hòa hoãn. Những tháng sau (tháng 10 năm 1895), Pháp đã bãi bỏ, huy động lực lượng mạnh mẽ cuộc tấn công trên quy mô lớn vào Yên Thế. Pháp treo giải thưởng 30.000 franc cho kẻ nào bắt được Hoàng Hoa Thám. Lực lượng quân này của quân Pháp cũng không đàn áp được phong trào nông dân Yên Thế, nên Pháp phải yêu cầu giải hòa lần thứ hai vào năm 1897.

Những người đi đầu cách mạng của Đả-Thám (giữa 1898 và 1905)

Trong hơn 10 năm hòa hoãn (từ tháng 12 năm 1897 đến ngày 29 tháng 1 năm 1909), nghĩa quân Yên Thế đã có những bước phát triển mới: đưa bàn hoạt động đến các vùng trung du đến vùng biên, khắp vùng Hà Nội. Hoàng Hoa Thám tiếp tục ra "đồng Nghĩa Hào" và "Trung Chân đồng nghĩa đồng" làm nòng cốt. Để biết, Hoàng Hoa Thám đã chỉ đạo cuộc khởi nghĩa ngày 27 tháng 6 năm 1908 của binh lính yêu nước ở Hà Nội (gọi là vũ Hà thành đầu đầu). Sự kiện này làm chấn động khắp các nước. Ngoài ra, Hoàng Hoa Thám xúc tiến việc xây dựng Pháo đài thành căn cứ kháng chiến, đồng thời bí mật liên hệ với lực lượng yêu nước ở bên ngoài. Những sĩ phu như Phan Bội Châu, Phan Chu Trinh, Phạm Văn Ngôn, Lê Văn Huân, Nguyễn Đình Kiên... đã gặp gỡ Hoàng Hoa Thám và bàn kế hoạch phối hợp hành động, mở rộng hoạt động xuống đồng bằng.

Thị cấp của những anh hùng nhóm Đ -Thám

Ngày 29 tháng 1 năm 1909, Thống sứ Bắc Kỳ đã huy động 15.000 quân chính quy và khố xanh, 400 lính đồng là một lực lượng lớn nhằm tiêu diệt lực lượng của tá Batay và đội thủ lĩnh Lê Hoan chủ huy động tinh công vào căn cứ Yên Thám. Đ -Thám và các đồng chí đánh trả, và phải rút lui khỏi Yên Thám, đến Thái Nguyên, Tam Đảo, những con ông là Các Trưởng ban tổ chức và con gái út là Trưởng ban Thanh niên bôn [1]. Lực lượng nghĩa quân giảm sút dần và cuối cùng vào năm 1909 bị tan rã. Đ -Thám phải sống ẩn náu trong núi rừng Yên Thám cùng hai thủ hạ tâm phúc.

Ông bị mắc mưu của người. Họ "trá hàng" và lợi dụng sự bày cho nghĩa quân cách chôn... bom tẩm. Thủ lĩnh ngôi đầu chôn ở khu vực Hố Núi, họ chuộc rước và say rượu giết Đ -Thám cùng hai thủ hạ thân tín của ông. Họ mang đầu ba ông ra Nhã Nam giao nộp cho Pháp. Đó là ngày 10 tháng 2 năm 1913. Thị cấp của Đ -Thám cùng thủ hạ bị Pháp bắt ở Nhã Nam, Bắc Ninh để thiêu hủy dân chúng.

Thị cấp của Đ -Thám và 2 người bạn cùng chiến đấu

Đến năm 1909, quân đội Pháp quy định những chiến đấu chôn ở công Đ -Thám trong trận sào huyệt, Đ -Thám thua nên bị tra tấn vào rừng. Pháp ra lệnh cho ai bắt hay giết được Đ -Thám. Có ba tay lãnh đạo người Tào vì ham tiền nên tìm đến Đ -Thám để xin gia nhập và hứa hẹn lúc ban đêm ông ngủ mà xúm đến chỗ của ông đem về lãnh thưởng ngày 10 tháng 2 năm quý-sử (18-3-1913), chôn mìn để tiêu diệt kháng chiến trên mặt đất phẫn nộ thê thảm.

Kiểm nghiệm ngày mới của Hoàng Hoa Thám : 10.02.1913

Tên: Giuse;: Saigon Echo số 1
Thị trấn; Ba, 09 Tháng; ngày 2 Năm; m 2010 17:27
